ANUL IX.—No. 2447 EDIŢIA A TREIA JOUI 8 FEBRUARIE 1896

NUMERUL 10 BANI

INCEP DE LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
şi se plătesc tot d'auna înainte:

ABONAMENTELE

In BUCURESTI la Casa administraţiei
In JUDEŢE şi STREINATATE prin mandate poştale
Un an în Ţară 30 Lei; în Streinătate 50 Lei
Şase luni „ 15 „ „ „ 25 „
Trei luni „ 8 „ „ „ 13 „

Un număr înstreinătate 30 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuĭ strein în casă.
V. Alexandri.

10 BANI NUMĔRUL

ANUNCIURILE

In BUCURESTI şi JUDEŢE se primesc numai la ADMINISTRAŢIE

In STREINATATE, direct numai la administraţie şi la TOATE OFICIELE DE PUBLICITATE

Anunciurĭ la pag. IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . . 3,— „ „

INSERŢIELE SI RECLAMELE 3 LEI RINDUL.

Un numĕr vechiŭ 30 Banĭ

ADMINISTRAŢIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

MAZILIREA D-LUI PALLADI

DOMNIA PROSTIEI

Cînd D. Fleva a fost silit să plece de pe banca ministerială, argumentul cel mare al duşmanilor D-sale era: Omul acesta este un imposibil, omul acesta este singura notă discordantă în partid.

Dacă argumentul ar fi fost infailibil, neapărat că a doua zi după plecarea noteĭ discordante o duioasă armonie trebuia să se reverse asupra partidului, o singură nuanţă ar fi trebuit să predomine, partidul, parlamentul şi ministerul s'ar fi prezintat ca suprafaţa nesfîrşită a uneĭ mărĭ liniştite, iar lucrarea spornică şi inteligentă trebuia să înceapă.

Dar noĭ nu vedem armonia şi nu vedem nicĭ suprafaţa albastră a măreĭ adormite. Nemulţumirile şi intrigile, speranţele înşelate ca şi speranţele deşteptate, poftele fără sfîrşit şi ambiţiile fără frîŭ se zbuciumă şi astă-zĭ ca şi erĭ, iar intrarea D-luĭ Stolojan în cabinet, care a suprimat opoziţiunea surdă dar nu oarbă a D-sale, a întunecat chiar mulţumirea acelora carĭ stăpînesc situaţia. Se spune că Oculta nu e mulţumită nicĭ cu D. Stolojan, precum nu a fost mulţumită nicĭ cu D. Fleva, şi se maĭ spune că, la rîndul lor, antiocultiştiĭ vor să suprime pe D. Palladi.

Iată bilanţul situaţiuneĭ, iată tot ce a putut produce creierul şi activitatea liberală timp de patru lunĭ de zile.

Te coprinde un profund dezgust de această viaţă politică pe care o alimentează numaĭ patimile micĭ ale ambiţioşilor, unde ideile sînt absente, unde întîlneştĭ numaĭ politicianĭ şi energumenĭ, fără să întîlneştĭ un singur bărbat de stat, şi unde nu descoperĭ nicĭ o preocupare pentru binele obştesc.

De patru lunĭ de cînd se ceartă şi se mănîncă liberaliĭ, pentru ce se ceartă şi pentru ce se mănîncă? Carĭ sînt ideile asupra cărora se deosibesc uniĭ de alţiĭ, care sînt reformele de dorul cărora se prigonesc, în sfîrşit care e motivul atîtor frămîntărĭ carĭ la început îţĭ deşteaptă curiozitate şi care pînă în sfîrşit îţĭ provoacă dezgustul?

Noĭ ceĭ maĭ tinerĭ, noĭ generaţiunile pe carĭ ne-aŭ ţinut departe de afacerile publice şi opiniunea ţăreĭ şi cercurile conducătoare, ne uĭtăm la toată această mascaradă şi ne întrebăm uimiţĭ: „Mă rog, aceştia sînt fruntaşiĭ ţăreĭ, aceştia sînt bărbaţiĭ cu minte, sfetnicĭ serioşĭ aĭ ţăreĭ?

Cum, aceştĭ măscăricĭ, carĭ nu aŭ nicĭ darul să'ţĭ provoace rîsul, cum, aceştĭ farsorĭ grosolanĭ carĭ plîng pe toate tribunele şi carĭ declamă ca dincolo de barieră, aceştia sînt miniştriĭ şi prim-miniştriĭ, bărbaţiĭ ceĭ gravĭ, elita naţiuneĭ? Fără glumă, dar în prost hal am ajuns.

Nu e un om ridicol care să nu fie un personagiŭ important, nu e un ramolit care să nu fie un şef, nu e o singură secătură care să nu fie stăpîn pe o mare popularitate, şi dacă se maĭ găseşte cîte o rară excepţiune rătăcită în corabia înaltelor nulităţĭ, aceea trebuie neapărat să rămîie pe planul al douilea.

Cîrma ţăreĭ a căzut pe mîinĭ păcătoase şi acest fapt convine de minune regeluĭ, care, devenind arbitrul suprem al situaţiuneĭ, zmulge cîrma, cînd din mîna unora, cînd din mîna altora, nu atîta pentru a schimba guvernele, cît pentru a publica „necontestata sa autoritate.

Dar maĭ rău guvern ca cel de astă-zĭ încă de mult n'am avut. Astă-zĭ avem un guvern care este expresia exactă a incapacităţeĭ, a lipseĭ de bun simţ, a ridicolului cu pretenţiĭ, a demagogieĭ fără respect de adevăr şi fără durere de interesele ţăreĭ. Şi aşa se explică pentru ce acest regim va dura foarte puţin.

Căcĭ, maĭ la urmă, pot dura guvernele despotice, tirania are condiţiile eĭ de viabilitate, stăpînirile revoluţionare aŭ raţiunea lor de a fi; dar ceea ce nu a durat nicĭ o dată, ceea ce nu va dura nicĭ de acuma, este domnia prostieĭ.

Partidul liberal, adică oameniĭ cu minte din partidul liberal, ar trebui să grăbească sfîrşitul unuĭ regim care s'a manifestat atît de incapabil. Partidul liberal are nevoie de o nouă concentrare în opoziţiune, dar concentrarea să se facă de astă dată pe baza ideilor, iar nu pe platforma agitaţiunilor sterpe şi a făgăduielilor mincinoase.

Const. C. Bacalbaşa.

SATIRA ZILEI

Prinţul la Senat

Indată ce s'a anunţat la Senat legea pescăritului, prinţul Ferdinand 'şi-a manifestat dorinţa să asiste la şedinţă.

Acest demarş al moştenitoruluĭ prezumptiv a provocat entuziasmul luĭ Jenică Geraudel, care, coprins de admiraţiune, a hotărît să asiste şi dînsul la dezbaterile acesteĭ legĭ.

In tribune s'a putut observa tot ce pescăria bucureşteană are maĭ ales; toate breslele eraŭ reprezentate, magistratura fiind în frunte, iar în tribuna oficială era reprezentat birtul luĭ Dumitru Enescu, al căruia eleşteŭ face admiraţia tutulora.

Prinţul Ferdinand poate de-acum să spuie că a ajuns la culmea carierei sale, căcĭ Societatea peştilor din Romînia a hotărît să 'ĭ organizeze o manifestaţie spontaneie pentru deosebita atenţiune ce a dat legeĭ pescărituluĭ.

Vax.

Mazilirea D-luĭ Palladi

Criza continuă.—Conflictul dintre douĭ miniştri.—Un portofoliu vacant.—Diferite versiunĭ.

Intrarea D-luĭ Stolojan în cabinet e departe de a pune capăt crizeĭ în care se svîrcoleşte guvernul încă de la venirea sa la putere.

Alaltă-erĭ, la Cameră, un grup de deputaţĭ, carĭ fac parte din cercurile Ocultiste, vorbind despre D. Stolojan, spuneaŭ că ministerul săŭ este o farsă de scurtă vreme, aşa că nu va avea vreme să lase măcar o urmă de trecerea sa pe la departamentul internelor.

Conflictul dintre douĭ miniştri

Se ştie că încă de maĭ nainte D. Stolojan nu privia cu ochĭ bunĭ pe D. Palladi, în contra căruia înjghebase chiar, prin ceaiurile sale parlamentare, o ligă pentru a-l răsturna.

Astă-zĭ, cînd D. Stolojan vede că D. Palladi nu este agreat nicĭ de D. Sturdza şi că nu vrea să se retragă la timp din minister, 'şi-a luat angajamentul să-l facă să părăsească ministerul domeniilor.

In acest scop D. Stolojan îşĭ propune să vie în Cameră cu un proiect de lege prin care să se reia de la ministerul domeniilor lucrările tocmelelor agricole şi să se treacă la ministerul de interne.

Lupta dintre D. Stolojan şi D. Pallade va fi ciudată şi dacă D. Pallade va persista, rezultatul desigur nu va fi de cît în defavorul săŭ.

Un portofoliu vacant

D. Palladi, care nu se bucură de multĭ partizanĭ în Cameră, se crede că'şĭ va da demisia din cabinet în faţa acestor provocărĭ şi se va alia cu D. Fleva în lupta întreprinsă de acesta în contra guvernuluĭ.

Portofoliul ministeruluĭ de domeniĭ devenind vacant, va fi menţinut pînă la închiderea sesiuneĭ, ceea ce se va întîmpla negreşit peste o lună.

Diferite versiunĭ

In privinţa complectăreĭ cabinetuluĭ după închiderea sesiuneĭ corpurilor legiuitoare, circulă maĭ multe versiunĭ.

Uniĭ pretind că se va remania cabinetul prin intrarea în minister a D-lor Aurelian, Tache Protopopescu şi Ferechide, iar alţiĭ cred că nicĭ o combinaţie ministerială maĭ durabilă nu se va putea face sub preşedinţia D-luĭ Sturdza.

Tineriĭ liberalĭ nutresc ideia că numaĭ un cabinet Stătescu ar putea face ca partidul liberal să stea maĭ mult timp la putere.

Gri.

TIPURI

Kneazul

Un mare vrăjmaş al apeĭ şi al evreilor. A fost prefect de judeţ, de poliţie şi reprezentant al naţiuneĭ. Are multă influenţă în judeţul săŭ dar, lucru ciudat, Dorohoiul nu este un judeţ cu podgoriĭ.

Cînd era prefect al capitaleĭ, era cel maĭ mare regalist posibil. Dimineaţa mergea la palatul regal, *după aceea se* regala *cu o duzină de ţuică, făcea un dejun* regal, *se ducea la clubul* regal, *fuma ţigărĭ* regale, *iar nopţile 'şĭ le petrecea la vila* regală.

Actualmente ocupă postul de prefect la Dorohoiŭ, şi nu ştie cum ar face ca să ocupe prefectura de Bucureştĭ.

Bunicul săŭ Alecu Lohovariri îl regretă, vila regală îl regretă, fostul căpitan Stănciulescu îl regretă.

Regretabil bărbat.

Vardalabum.

Legea poziţieĭ ofiţerilor

Acest proiect de lege, ca şi toate cele elaborate de D. general Budişteanu saŭ de colaboratoriĭ D-sale, e plin de nedreptăţĭ flagrante. El dovedeşte cît de uzurpată e reputaţiunea sa de om capabil de a conduce destinele armateĭ, reputaţiune de care se bucură D. general Budişteanu.

Cea d'întîiŭ nedreptate se găseşte la art. 12. Ce a putut determina oare pe D. ministru de rezbel, ca să ia vechimea în grad şi dreptul la înaintare ofiterilor bolnavĭ?

Prin ce e vinovat nenorocitul ofiter, dacă aflîndu-se în cazarma Malmaison, a căpătat o pneumonie care îl face impropriŭ serviciuluĭ pentru un timp oare-care? De ce să fie obligat un ofiţer a vedea trecînd înainte-ĭ o promoţiune întreagă, numaĭ pentru că a avut nenorocirea să'l apuce o ploaie pe cînd se afla pe cîmpul de exerciţiŭ şi a căpătat o boală, pentru căutarea căreia face chiar sacrificiĭ peste puterile sale materiale?

Un caz analog e cel prevăzut la art. 16, în care se prevede că ofiţerul aflat în concediŭ pentru interese personale, maĭ mult de douĭ anĭ, se va trece în poziţie de retragere din oficiŭ. Dar nu e o crimă a depărta din rîndurile armateĭ pe un ofiter care 'şi-a sacrificat tinereţea prin şcolile militare, care a făcut poate studiĭ briliante, care a ajuns la vîrsa de 27 saŭ 28 anĭ şi nu maĭ e în stare a putea îmbrăţişa o altă carieră, fiind-că împrejurărĭ de familie, divorţurĭ, procese, căutarea sănătăţeĭ sale, îl silesc a părăsi pentru un timp serviciul activ al armateĭ, nu e o crimă a prelungi forţat această poziţiune a ofiţeruluĭ? După aceĭ douĭ anĭ ar putea să fie cel mult supus la un examen de capacitate; dar să i se sdrobească cariera, este o monstruozitate.

In toate ţările din lume se caută a se realiza progrese prin noile legĭ ce se elaborează, se fac ameliorărĭ.

La noĭ se face contrariul.

Pook.

Unirea conservatorilor

Conservatoriĭ vor să se puie pe lucru. Eĭ par a se fi convins că trebuie să ducă o luptă puternică în contra liberalilor, dacă vor să ajungă maĭ curînd la putere. In acest scop aŭ început a fonda clubur̆ prin diferite oraşe din ţară şi a reorganiza pe cele deja existente.

Cu această ocaziune se arată din noŭ faptul atît de caracteristic la partidele noastre istorice: că, de îndată ce trec în opoziţie, toate neînţelegerile marĭ şi micĭ ce domneaŭ în sînul lor pe cînd eraŭ la putere, dispar, şi înaintea ochilor nu apare de cît cea maĭ complectă armonie.

„Buna amintire ce a lăsat-o guvernul conservator, incapacitatea de care aŭ dovadă liberaliĭ, fac că în multe localităţĭ situaţia partiduluĭ conservator a devenit maĭ bună de cît era cînd ne aflam la putere".

Acestea le scrie o gazetă conservatoare din capitală.

Noĭ credem însă că se înşală cînd crede că cele expuse de dînsa sînt cauzele carĭ aŭ determinat întrunirea forţelor conservatoare. Nicĭ de cum. Ci cauzele acestuĭ fenomen sînt aceleaşĭ, carĭ fac ca şi liberaliĭ să se adune, cînd se găsesc în opoziţie, după cum aceleaşĭ sînt cauzele carĭ produc dezbinărĭ în ambele partide istorice, de îndată ce ajung la putere.

In opoziţie, dorinţa comună de a pune mîna pe putere este cauza unireĭ ce domneşte în partidele istorice, precum aceeaşĭ dorinţă după putere este cauza dezbinărilor ce domnesc în sînul lor îndată ce ajung la guvern. In cazul din urmă, eĭ încep a se certa între eĭ de la »împărţirea« putereĭ, ceartă care dă naştere la desbinărĭ şi urĭ personale.

Aceste certurĭ şi împăcărĭ, carĭ aŭ loc în sînul partidelor istorice, după cum se găsesc la putere saŭ în opoziţie, sînt caracteristice pentru întreaga noastră viaţă politică; ele ilustrează axioma că marile noastre partide politice se conduc în lupta lor numaĭ de gîndul de a pune mîna pe putere, pentru a uza de dînsa, căpătuindu-se pe dînşiĭ şi pe aĭ lor.

Şi fiind că unirea conservatorilor este o dovadă puternică în favoarea axiomuluĭ citat de noĭ, am crezut de cuviinţă că trebuie să inzistăm asupra eĭ.

Brad.

FARSA PARAMENTARA

Camera. — A venit rîndul generaluluĭ Budişteanu. Ţiviliĭ îl iaŭ pe domnul general la refec şi 'ĭ foarfecă legea cu o lipsă de disciplină, care ar merita măcar 15 zile de garda pieteĭ.

Legea asupra soldelor ofitereştĭ provoacă discuţiunĭ destul de animate, dar la vot lucrurile merg strună.

Conform angajamentuluĭ luat în întrunirea intimă de la Senat, toţĭ nemulţumiţiĭ vorbesc negru dar votează alb.

*

Palladi se apropie de generalul Budişteanu, căcĭ nu ştiŭ cine îĭ suflă în ureche cum că o soartă comună îĭ leagă. Amîndouă Excelentele sunt ameninţate de aceiaşĭ soartă fatală care'ĭ va precipita de pe banca ministerială în rîndul comunilor muritorĭ, saŭ a muritorilor cît se poate de comunĭ.

*

Senatul. — Pe cînd generalul Budişteanu este luat în răspăr la Cameră, Iorgu Palladi e forfecat la Senat. Legea pescăriilor e atacată pe toată linia, iar bietul matador înghite în sec şi strînge din dinţĭ, nu doară în interesul peştilor, dar de teama muribunduluĭ săŭ portofoliŭ.

Sic transit gloria **imundi.**

Vorba ăluia.

Stop.

Incurcătura şefuluĭ

D. Sturdza şi partidul.—Tineriĭ.— Veleităţĭ de independenţă.— Inchiderea Camerilor. — Şedinţa de noapte.—Cazul D-luĭ Stolojan.

D. Sturdza nu ştie cum să scape de controlul partiduluĭ. Orĭ cît ar fi de disciplinată majoritatea în şedinţă publică, în culise este o adevărată revoluţiune de pretoriem, o întreagă urzeală de intrigĭ, o colosală luptă de la ministere şi o veşnică alcătuire de grupuleţe în jurul numeroşilor nemulţămiţĭ. Pe lîngă politicianiĭ batrînĭ, pe lîngă aceĭa carĭ aŭ stăpînit ţara cu Ion Brătianu, în Cameră a intrat o sumedenie de elemente tinere carĭ ar voi să se producă, să capete o situaţiune în partid şi să facă să se vorbească de eĭ.

Tineriĭ.

Faţă de aceste elemente, D. Sturdza este veşnic insondabil şi inpenetrabil. Nu vrea să le dea nas. Aceştia însă nu prea înţeleg lucrurile în acest chip, şi cînd, pot îşĭ arată colţiĭ şi trimit veştĭ de răsvrătire şefuluĭ. Eĭ ar voi ca legile să fie maĭ profund discutate, ar voi să dea Camereĭ un aspect de seriozitate parlamentară. D. Sturdza însă este grăbit. D-sa, pentru a scăpa de toate aceste încurcăturĭ, ar voi să închidă Camera la 15 Martie şi pentru a ajunge la acest scop voteşte, ca lucrurile să meargă à la vapeur.

Şedinţa de noapte.

In faţa însă a budgetelor şi a citor-va legĭ carĭ vor veni în această sesiune, este imposibil ca la această dată parlamentul să fie închis. D. Sturdza a propus atuncĭ să se ţină şedinţe de noapte, lucru pe care tineriĭ îl refuză sub cuvînt că aceasta e un chip de-a sugruma discuţiunea.

Cazul D-luĭ Stolojan.

D. Sturdza maĭ este încurcat şi cu D. Stolojan. I s'a adus vestea că cine-va, probabil D. Fleva, va interpela guvernul asupra chipuluĭ cum a eşit D. Stolojan acum noŭă anĭ din cabinetul prezidat de Ion Brătianu. In adevăr, nicĭ pînă acuma nu este bine cunoscut cum a plecat D. Stolojan din minister. A demisionat? i s'a primit demisia? Mister şi Camarilă... Această întrebare indiscretă ar aduce pe tapet o anecdotă foarte picantă şi ar arăta în ce chip ştia Ion Brătianu să se debaraseze de miniştriĭ carĭ încetaŭ de-a *maĭ plăcea.*

Cos.

Oficerul romîn

Dezbaterile parlamentuluĭ. — Budgetul unuĭ ofiţer. — Reţinerĭ. — Cheltuelĭ. — Soarta ofiţeruluĭ romîn. — Concluziune.

Discuţiunea urmată în parlament asupra soldeĭ ofiţerilor aduce pe tapet cestiunea stăreĭ materiale a corpuluĭ ofiţeresc. Ea este de plîns pentru aceĭa carĭ sînt săracĭ şi intră în armată fără ca să capete un ajutor de acasă. Eşit din şcoala militară, tînărul militar se vede nevoit să se *echipeze.* Statul îĭ venea altă-dată cu treĭ sute de leĭ în ajutor; azĭ suma s'a urcat la *cincĭ sute.* E însă prea minimă ca ofiţerul să nu intre în datorĭ de la început, maĭ ales cînd maĭ are nenorocirea de a fi din cavalerie saŭ din artilerie.

Reţinerĭ.

Să cercetăm dar cazul unuĭ sub-locotenent eşit din şcoala militară şi care se vede în prima linie în capul uneĭ solde de 220 de leĭ. Din această sumă va avea reţinerĭ de 115 leĭ şi 50 de banĭ şi anume:

Cumpărarea caluluĭ (reţinere lunară)			50 leĭ
Atelierul de haine	„	„	25.—
Harnaşamentul	„	„	25.—
Reviste, casa militară, contribuţiĭ etc.			5.—
Clubul Militar (cotizaţie)			2.—
Hrana ordonanţiĭ (15 banĭ pe zi)			4 50
	Total		115.50

Cheltuielĭ

Aceste reţinerĭ nu se văd nicĭ odată de ofiter şi un tînăr sub-locotenent nu poate scăpa aproape nicĭ odată de ele; calul costă destul de scump, harnaşamentul se uzează şi trebuie înlocuit, iar hainele veşnic trebuie reînoite pentru a putea ţine un rol cuviincios în societate.

Odată reţinerile făcute, sub-locotenentul nostru se vede în mînă cu 180 leĭ şi 50 de banĭ. Ce va face el cu această sumă colosală? Va plăti:

Chiria caseĭ	40 leĭ
Incălzit şi luminat	15 „
Spălatul	8 „
Bărbier	5 „
Tutun	25 „
	93 leĭ.

Adunînd ambele cifre împreună, reiese că acest *strict necesar* nu poate fi acoperit fără suma de 204 leĭ banĭ 50.

Rămîne hrana ofiţeruluĭ nepusă la socoteală, şi pentru acest articol din budget luĭ nu-ĭ rămîne de cît *cincĭ-spre-zece leĭ!*

Soarta ofiţeruluĭ romîn

Va să zică, un sub-locotenent de cavalerie, care fumează, este expus în tot-d'auna să nu-şĭ poată acoperi cheltuelile făcute şi iar să recurgă la datoriĭ saŭ să devie un om pierdut moraliceşte, care este nevoit a face apel la mijloace neoneste pentru a trăi. Cu *cincĭ-spre-zece* leĭ nu se poate să se hrănească cine-va, şi apoĭ nu-ĭ trebuie cîţĭ-va leĭ de buzunar, pentru o păreche de mănuşĭ, pentru o birjă ca să meargă la teatru? In asemenea împrejurărĭ ofiţerul romîn este nevoit să cază în mînile cămătarilor, aşa că solda luĭ, deja redusă la aproape nemic, este absorbită de aceste lipitorĭ, carĭ se numesc bancherĭ, dar carĭ în realitate sunt tot ce este maĭ abject. Odată ofiţerul încurcat şi prins în iţele de paiangen ale cămătarilor, el poate fi sigur că nu va maĭ scăpa întreaga viaţă. Va merge din datorie în datorie, din butie în butie, cum se zice, şi odată pornit, este imposibil de a eşi din angrenajul acestor *oamenĭ de afacerĭ.*

Concluziune

Uşor se înţelege dar cu cîtă bucurie a fost primit proiectul de lege al D-luĭ Budişteanu care augmentează întru cît-va soldele ofiţerilor. In împrejurările de carĭ am vorbit maĭ sus, cea maĭ mică sporire poate fi de mare folos pentru aceĭa carĭ astă-zĭ nu pot să ajungă ca să înjghebeze un budget serios al stăreĭ lor materiale. — Şi cu atît maĭ mult această augmentare este dreaptă, cu cît în stăinătate ofiţerul este şi maĭ bine plătit şi nu are nevoie să se gîndească la multe *neajunsurĭ ale vieţeĭ civile,* de oare-ce cazarma îĭ dă casă, popotele ofiţerilor îĭ daŭ mijlocul de a mînca eftin şi bine, iar toate localurile publice aŭ preţurĭ reduse pentru militarĭ.

Adevĕrul nu este un partizan al armateĭ permanente şi al militarizmuluĭ.—Crede însă a face un act de dreptate, că pe cît timp acest aşezămînt există, aceĭa ce'l alcătuesc şi îl susţin sînt datorĭ să nu lase să moară de foame preoţiĭ zeuluĭ Marte.

[illegible]

CRONICĂ JUDICIARA

S'a schimbat guvernul!

Ştefan Vasilescu, fost sub-prefect în Teleorman, a fost dat în judecata Curţeĭ de apel din Bucureştĭ sub învinuirea de arestare ilegală şi bătaĭe în exerciţiul funcţiuneĭ sale de auxiliar al parchetuluĭ. Se comisese o crimă şi bănuiţiĭ Ion Radu Dobre şi Ion Dobre Dobre fiind arestaţĭ, sub-prefectul a fost învinuit că ĭ-a bătut şi schingĭuit. La instrucţie toţĭ martoriĭ aŭ declarat la un fel şi aŭ înegrit pe fostul sub-prefect cum le-aŭ venit la socoteală. Ceĭ doui preveniţĭ şi eĭ aŭ declarat la fel, aşa că Vasilescu mergea la sigur să fie osîndit.

In acest interval guvernul conservator a căzut şi „aĭ noştriĭ" aŭ *venitără* la putere. Natural lucru era ca justiţia să nu ĭa în consideraţiune această politică schimbare la faţa. Aşa chiar era să fie dacă în faţa Curţeĭ *toţĭ* martoriĭ şi reclamanţiĭ nu şĭ-ar fi schimbat cu desăvîrşire depoziţiunile. Ceĭ douĭ reclamanţĭ declară că nu aŭ fost bătuţĭ, martoriĭ carĭ aŭ fost ascultaţĭ la instrucţie spun că eĭ nu ştiŭ absolut nimic, chiar şi aceĭa carĭ şĭ-aŭ iscălit depoziţiunele, azĭ le retractează şi zic că aŭ iscălit pentru că aşa li s'a poruncit. In acest caz este chiar învăţătorul comuneĭ care cu mult sînge rece, declară nenorocitul că s'a supus ordinuluĭ sub-prefectuluĭ celuĭ noŭ care a venit după Vasilescu.

In asemenea împrejurărĭ Curtea de apel secţia II a fost nevoită, după cererea D-luĭ procuror Stătescu, să achite pe inculpat.

Intrebarea este însă aceasta: *cînd aŭ minţit martoriĭ* şi dacă nu cădea guvernul ce se întîmpla cu Vasilescu? Era să fie trimis la puşcărie, fără multă vorbă şi *poate* pe sfîntă dreptate. Zic „*poate*" de oare-ce nu este cert că faptul nu s'a săvîrşit şi că martoriĭ *mint* astăzĭ, pe cînd la instrucţie aŭ spus adevărul.

Themis! Themis! zeiţă a dreptăţeĭ, profund cugetător a fost acela care te-a legat la ochĭ, ca să nu vezĭ toate cele ce se comit în numele tăŭ!

Chiţibuş

Chestia armenească

Nouă carte albastră.—Statele Europene şi Anglia.—Anglia şi Turcia.

LONDRA, 6 Februarie. — S'a publicat o nouă carte albastră asupra chestiuneĭ armeneştĭ. Ea conţine maĭ multe depeşĭ de la 3 Septembre 1895 pînă la 11 Februarie 1896.

La 4 Noembre 1895, prinţul Lobanoff exprimă părerea că răspunderea principală a stăreĭ lucrurilor cade asupra Englitereĭ, în urma încuragĭărilor sale date şefilor comitetuluĭ armenesc.

La 11 Noembre, într'o întrunire a ambasadorilor, sir Currie întreabă dacă aceştia n'ar trebui să facă demersurĭ pentru a pune capăt măcelurilor din Anatolia. D. de Nelidoff declară că o asemenea propunere trebuĭe să emaneze de la cabinete.

La 20 Decembre, contele Goluchowsky declară că ar fi foarte primejdios de a lua în consideraţie o propunere care ar putea să distrugă concertul european şi exprimă părerea că trebuie lăsat sultanul să mearga după propriile sale părerĭ.

La 29 Ianuarie 1896 Lord Salisbuy constată că Rusia refuză să adereze la vr'un amestec oare-care în afacerile interne ale Turcieĭ, şi se mulţumeşte să se încredinţeze în buna şi sincera voinţă a sultanuluĭ.

Lord Salisbury este convins că întreruperea armonieĭ în Europa ar fi maĭ puţin avantagioasă de cît înbunătăţirile ce ar putea poate să rezulte dintr'o procedare izolată.

DIN BRUXELLES

Coresp. particulară a ziaruluĭ Adevĕrul

Căsătoria prinţeseĭ Henreitaļ

Miercurĭ 12 Februarie toată Bruxella se afla în plină sărbătoare.

O zi splendidă cum rar avem pe aicĭ, a contribuit la strălucirea manifestaţieĭ de simpatie a cetăţenilor. Stindardele fîlfîiaŭ în aer pe la ferestre, un „va et vient" considerabil pe toate străzile.

In faţa palatuluĭ conteluĭ de Flandra, circulaţia devenise imposibilă.

Şcolile s'aŭ închis cu această ocazie, biurourile tuturor administraţiunilor publice de asemenea; pînă şi deputaţiĭ aŭ părăsit pentru un momnte aprinsele discuţiĭ asupra... tabaculuĭ!

Incă de pe la nouă ore dimineaţa, piaţa Palatuluĭ şi piaţa Regală gemeaŭ de curioşĭ, carĭ aşteptaŭ cu nerăbdare defileul invitaţilor. La 10 ore sosesc şi aceştia la ceremonia civilă.

Se începe o ghionteĭală, o stîlcire de bătăturĭ—boboc de bătăturĭ, vorba răposatuluĭ Iulian. — In prima caleaşcă se aflā regele, regina şi prinţesa Clementina. Cele-l'alte treĭ următoare trăsurĭ sînt ocupate de personagiile suiteĭ regale. Mulţimea aranjată pe două şirurĭ salută cu căldură — poate unde e maĭ cald aicĭ ca la Bucureştĭ— pe majestăţile lor, pe cînd regina, puţin palidă, răspunde tuturora cu un surîs.

Invitāţiĭ

Invitaţiĭ sînt primiţĭ, în capul mareĭ scărĭ a palatuluĭ, de ofiţeriĭ caseĭ conteluĭ şi conteseĭ de Flandra. Opt-zecĭ de persoane—împreună cu familia regală şi prinţiĭ străinĭ—aŭ fost învitaţĭ pentru măritişul civil. Printre ceĭ maĭ de seamă observ: contele D'Eu oferind braţul regineĭ, prinţul cu prinţesa de Hohenzollern, prinţul Fritz de Hohenzollern cu prinţesa Alphonse de Bavaria, prinţul Alphonse de Bavaria cu prinţesa Fritz de Hohenzollern, prinţul Carol de Hohenzollern cu prinţesa Clementina de Belgia, prinţul Czartoryski cu prinţesa Carol de Hohenzollern, etc. etc.

Din salonul Gobelinilor, învitaţiĭ aŭ trecut în salonul *Domnuluĭ*, măreţ ornat cu ocaziunea cununieĭ civile princiare.

Prinţesa Henrietta,—o blondă puternică şi înaltă, purta o rochie de brocart alb, cu tremă lungă acoperită cu dantele de Bruxelles, împodobită cu florĭ de portocalĭ.

Vălul de dantele întinzindu-se de-a-lungul treneĭ e fixat în creştet printr'o diademă de briliante şi de perle fine, pe care regele 'i-a oferit-o printre cele-l'alte cadourĭ. Regina purta o rochie de brocart gris-perle, împrejurul gîtuluĭ „*velours topaze*" şi pe creştet o magnifică diademă.

Prinţul Emanuel — ginerica — o grădină de băĭat, era îmbrăcat în negru, purtînd ochelarĭ. D. Bruylant, cu o voce sonoră, a dat citire actuluĭ de căsătorie a alteţelor lor regale.

In momentul cînd D. De Mot a întrebat pe tineriĭ mirĭ, dacă consimt a se lua, contesa de Flandra, care de la începutul ceremonieĭ părea viŭ emoţionată, duce batista la ochĭ şi plînge cu hohot.

Ceremonia religioasă

S'a făcut într'o capelă improvizată în palat. Decoraţiunea splendidă, face onoare architectuluĭ Saintenoy. Draperiile plecînd de la centru, sînt susţinute prin cordoane în aur.

Totul se reuneşte într'o armonie perfectă şi formează împreună cu ramurile verzĭ ale arbuştilor şi cameliilor albe ce împodobesc colţurile, o grădina de vis.

La 11 ore şi 20 minute soseşte archiepiscopul de Malines îmbrăcat în minunate odăjdiĭ cusute cu aur şi bătute cu pietre scumpe, înconjurat de alţĭ preoţĭ îmbrăcaţĭ în rase violete, şi odată cu intrarea întreguluĭ cortegiŭ în capelă, orga intonează *marşul triumfal al luĭ Mendelssohn*. Miriĭ îngenunchiază înaintea altaruluĭ. Monseigneurul Gooessens începe cu o voce foarte slabă alocuţiunea obişnuită. Nu s'aude nimic.

După prezentarea inelelor, totul s'a isprăvit pentru tinerĭ; prinţesa Henrieta a devenit ducesa de Vendôme.

Contesele plîng iarăşĭ de emoţie.

Mesa începe oficiată de Mgr. Iacobs, decan de la catedrala St. Gudule. Orga cîntă *O Fons pietatis!* de Haydn împreună cu corurile de la aceeaşĭ catedrală, dirijate de Fischer. Orga şi corurile cîntă apoĭ succesiv un motiv de Palestrina, *Cîntecul de seară* de Schumann şi *Subtuum praesidium* de Saema. Violoncelistul incomparabil *Iacobs* încheĭe această fermăcătoare parte a programeĭ suspendînd spiritele de magicul săŭ arcuş. Ceremonia ĭa în momentul acesta un caracter pios şi măreţ tot de odată. Decorul, costumele, luxul toaletelor, umeriĭ de zăpadă aĭ princeselor tinere şi surîzătoare ca primă-vara, sclipirile de diamante ce săgetează luminĭ în umbră, ţinuta măreata a regeluĭ ce domina mulţimea, şi a archiepiscopuluĭ învăluit în purpură,—toate astea în lumina de aur a draperiilor şi a podoabelor de pe zidurĭ; îţĭ evoca splendorile regale din alte vremurĭ.

Mesa s'a terminat la 12 ore 20 m. Prinţesa ese întîia la braţul mireluĭ „mlădioasă ca o creangă de alun".

Cortegiul regal îĭ urmează, capela se goleşte încetul cu încetul. Numaĭ monsegniorele *Iacobs* rămîne singur îngenuchiat, rugîndu-se în faţa altaruluĭ, pe cînd se sting ultimile note ale orgeĭ din *Marşul Nupţial*.

La palat.— Ovaţiunile

Defileul echipagelor reîncepe; mulţimea, de astă dată mult maĭ numeroasă, aclamă pe suveranĭ şi pe tineriĭ soţĭ. *Ducele şi ducesa de Vandôme*, apar în urmă cu contele de Flandra la balcon. Entuziasmul ridică pălăriile şi batistele poporuluĭ în aer; Ducesa surîzîndă se înclina cu tînărul eĭ soţ înaintea ovaţiilor. La o fereastră se zăreşte contesa de Flandra şi princesa Carol de Hohenzolern. Incă dinaintea ceremonieĭ religioase, tînăra ducesă îşĭ exprimase nerăbdarea de a eşi să mulţumească imenseĭ mase de oamenĭ.

Şi acum, maĭ înainte de a termina,—o întrebare scumpilor meĭ compatrioţĭ, în special poeţĭ: De ce cu ocazia acesteĭ cununiĭ princiare, nu s'a comis în toată Belgia măcar o crimă în versurĭ? Pe cînd la noĭ, în vremea nunţeĭ prinţuluĭ Ferdinand, cîte asasinate! De ce această imensă deosebire între Belgia Orientuluĭ şi Belgia Occidentuluĭ? Să fie romînul maĭ pişi her orĭ maĭ linguşitor? Şi fiind-că rimează, să răspundă Teleor.

Plecarea soţilor

Dejuneul a fost foarte succulent,—vă pot asigura fiind-că am ĭuat şi eŭ parte în calitate de corespondent al unuĭ iurnal atît de ĭubit cumnatuluĭ luĭ Leopold,—Carol I!

După dejuneŭ, tineriĭ soţĭ aŭ plecat din Bruxelles miercurĭ, cu tren special, plecînd spre Colonia. Trenul a fost condus de D. Cutsaert, inspectorul general al drumurilor de fier.

Conferinţă Congo-leză

Cea maĭ mare parte din membriĭ societăţeĭ de geografie aŭ azistat erĭ seară Miercurĭ, în sala „*Grande Harmonie*" la conferinţa D-luĭ Maurice Tschoften, călătorul cunoscut.

Tînărul orator, într'un limbagiŭ foarte pitoresc, ne-a dat o descripţie detaliată presărată icĭ colo de judicioase observaţiunĭ personale şi anecdote picante despre organizaţia socială a popoarelor din Congo-Belgian şi obiceĭurile lor judiciare. Ne-a probat că aceste popoare, cu toată barbaria lor aŭ obiceĭurĭ carĭ merită să fie semnalate şi utilizate chiar cu avantagiĭ în profitul *civilizaţieĭ noastre*. Influenţa belgiană în Congo se confirmă din ce în ce ca o influenţă culturală şi morală, prin însăşĭ neîncrederea crescîndă ce indigeniĭ aŭ început să arate către fetişiĭ lor. Incumbă Belgieĭ datoria de a nu-şĭ opri aci opera africană: Ea trebuĭe avansată într'un mod inteligent dacă belgieniĭ vor să capete *şi nu alţiĭ* simpatia indigenilor. Discursul D-luĭ Maurice Tschoffen a fost întrerupt de numeroase aplauze. Trebuĭe de notat că D-sa era foarte competent în materie, în calitate de vechiŭ director al justiţieĭ în Congo.

Mihnea.

CRONICA

Rîndul luĭ Palladi

Vorba luĭ Conu Lascar: 'i-aŭ suĭat *ciocănelile* şi luĭ Domnu Palladi şi după cum constat din cele treĭ articole de reportaj pe zi ale noştimilor reporterĭ aĭ ziaruluĭ, nu se găseşte numaĭ cine să-l ĭa pe burtea pe două surcele ca să-l arunce din cabinet.

De cît pre mîngîĭ rea celor ce nu ĭubesc opoponaxul ce se degajează din rătunda făptură a luĭ Domnu Ghiţă, am nişte versurĭ ale nu ştiŭ cuĭ — tocmaĭ apropont.

Iaca poezeaua:

Mă plîngeam că murdăria
Zace la fereastra mea
Şi că poate primăria
De-asta nu ştia

Iată însă că o ceată
De cîinĭ marĭ şi leşinaţĭ
La fereastra mea s'arată.
Cu dinţĭ aprigĭ înarmaţĭ.

Eĭ m'rosiră-ndată
Un cal mort aci uitat
Şi bucată cu bucată
Intr'o noapte l'aŭ mîncat.

Iar un ipistat a zis
Că primarul 'i-a trimis.

D. Palladi mi-e simpatic şi-l sfătuĭesc să se păzească... Doamne fereşte!

Bac.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureştĭ, 6 Februarie 1896, 12 ore ziua

Inălţimea barometrică la	0°.759.3
Temperatura aeruluĭ C°	5.5
Vîntul: slab de la NW.	
Starea ceruluĭ: puţin noros	
Temperatura maximă de erĭ	plus 1°
" minimă de astăzĭ	— 5°
Temperatura la noĭ a variat între plus 4° şi —10°	

La Bucureştĭ şi în cea maĭ mare parte a Munteniei, timpul frumos se menţine. Gerul simţitor de erĭ s'a muiat repede. In multe localităţĭ din Moldova de sus a nins puţin, iar în altele a început viscol potrivit. Asemenea viscol a fost şi în multe localităţĭ din Dobrogea.

Barometrul s'a coborît mult în toată ţara, în mijlociŭ cu 8 milimetri pretutindenĭ. Temperatura a crescut repede, maĭ ales în Muntenia. Astă-zĭ timpul foarte frumos, senin şi liniştit. Barometrul se coboară.

Condamnat la moarte

CONSTANTINOPOL, 6 Februarie. — Curtea criminală a condamnat în lipsă pe Murad-paşa, ex-comisar al datorieĭ publice, la moarte şi la secfestrarea bunurilor sale.

INFORMAŢIUNĬ

Abrogarea legeĭ minelor

Maĭ mulţĭ deputaţĭ aŭ depus în şedinţa de erĭ a Cameręĭ un proĭect de lege pentru desfiinţarea legeĭ minelor cu următoarea expunere de motive:

Este maĭ presus de orĭ-ce îndoĭală că legea care în timpurile din urmă a pricinuit cele maĭ marĭ nemulţumirĭ în opinia publică a ţăreĭ a fost legea minelor.

Nu numaĭ că a fost combătută de toate nuanţele opoziţioniste ale parlamentuluĭ dizolvat, dar şi de o parte a partiduluĭ guvernamental de atuncĭ, provocînd chiar faptul grav al demisionăreĭ în corpore aproape a întregeĭ opoziţiĭ.

O declaraţie

Maĭ cu seamă proĭectul de lege al minelor, care calcă principiile fundamentale şi dispoziţiunile precise ale constituţiuneĭ, ziceaŭ deputaţiĭ şi senatoriĭ demisionaţĭ, a fost o sfidare aruncată de vechiul sistem al bunuluĭ plac în mijlocul noueĭ organizărĭ a statuluĭ romîn modern, ĭar votarea acesteĭ legĭ de ambele corpurĭ legiuitoare face imposibilă o maĭ departe conclucrare a minorităţeĭ parlamentare în actualele Corpurĭ legiuitoare (şedinţa de la 17 Aprilie 1895).

Cauza demisionăreĭ

Cîte-va zile maĭ tîrziŭ, într'o declaraţie publicată la 30 Aprilie 1895 şi iscălită de aceştĭ deputaţĭ şi senatorĭ demisionaţĭ arătaŭ motivele pentru carĭ votarea legeĭ minelor îĭ hotărîse să părăsească ambele Camere. S'a voit, se zicea în această declaraţie, desfiinţarea prin legĭ ordinare a constituţiuneĭ noastre. Acest odios atentat înscenat prin legea minelor s'a săvîrşit fără a se avea în vedere nicĭ dacă prin violarea dreptuluĭ de proprietate nu se pune în pericol bazele traiuluĭ social, nicĭ dacă alungînd pe ţăranĭ de pe proprietăţile lor, nu-ĭ aruncă într'o situaţiune care îĭ desface de orĭ-ce legătură legală, nicĭ dacă, în fine, dînd avuţiile ţăreĭ capitaliştilor străinĭ, nu se va expune la o cotropire de care ne-aŭ apărat toate generaţiile trecute.

Datoria Camereĭ actuale

Faţă cu aceste declaraţiunĭ, e o datorie de onoare pentru actuala adunare a deputaţilor de a vota cît maĭ grabnic abrogarea legeĭ minelor. Abrogarea se impune căcĭ modificarea ar fi cu neputinţă după cum arăta D. D. Sturdza, actualul preşedinte al consiliuluĭ, cînd zicea în şedinţa Senatuluĭ de la 31 Ianuarie 1895:

„Proĭectul de lege care intră astăzĭ în discuţia Senatuluĭ, constitue atentatul cel maĭ îndrăsneţ în contra constituţieĭ, care s'a prezintat vre-odată în această formă în Corpurile legiuitoare".

„Acest proĭect de lege atacă articolele hotărîtoare ale constituţieĭ şi are de bază a întreguluĭ săŭ aşezămînt călcarea pactuluĭ nostru fundamental. Dacă îĭ scoţĭ această bază el cade nimicit şi se adevereşte zicătoarea cea vechie că ceea-ce de la început e viţios nu se maĭ poate îndrepta".

Impresiunea

Depunerea acestuĭ proĭect a impresionat dureros guvernul şi în special pe D. Sturdza, care nu s'a putut abţine de a nu-şĭ manifesta nemulţumirea.

După cum se vede, guvernul e supus la grea încercare de către înşişĭ pretinşiĭ săĭ partizanĭ.

Se semnalează printre deputaţĭ un curent ostil proĭectuluĭ de lege pentru reforma învăţămîntuluĭ primar.

Maĭ mulţĭ deputaţĭ sînt hotărîţĭ a vota contra luăreĭ în consideraţie a proĭectuluĭ şi în deosebĭ a dispoziţiilor relative la obligativitatea învăţămîntuluĭ. Articolul privitor la desfiinţarea şcoalelor normale de institutoare va fi de asemenea combătut.

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 6 Februarie (18 Februarie) 1896

5% Renta r. p.	101	Acţ. B. Agricole	—
5% Renta am.	100³/₄	Dacia-România	—
5% » (92—93)	99¹/₄	Naţionala	—
5% » am.	99¹/₄	Patria	—
6% Obl. rur.	102	Construcţiĭ	—
Pensiunĭ	290	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc.	96¹/₂	Londra	25.35³²¹/₂
5% » (1890)	97	Paris	100.40.25
5% Fonc. rur.	92⁵/₈	Viena	209¹/₂¹/₄
5% » urb.	101	Berlin	123.80.70
5% » »	88⁵/₈	Belgia	99.50
5% » » Iaşĭ	81³/₄	Scont B. a.	8
5% Obl. bazalt	—	Avans. » v	6
Banca Naţ.	—	» C. dep.	5¹/₂

Se comentează foarte mult intervenirea D-luĭ Sturdza, preşedintele consiliuluĭ, în discuţia de erĭ de la Senat asupra legeĭ pescărituluĭ, pentru a scăpa pe D. Palladi de eşecul ce-ĭ pregătea o mare parte din senatorĭ.

Avansările în diferitele arme hotărîte a se face la 14 Martie aŭ fost amînate pe ziua de 10 Maiŭ, spre a se putea vesti din timp ofiţeriĭ propuşĭ pentru avansare şi a se indica locurile unde vor fi transferaţĭ.

In şedinţa de erĭ a Camereĭ, D. Ionel Grădişteanu a depus un proĭect de lege din iniţiativă parlamentară prin care se cere desfiinţarea legiĭ minelor.

Urgenţa cerută de propunător, fiind pusă la vot cu bile, a fost respinsă cu 62 votarĭ contra 43.

Instrucţia în afacerea falşificăreĭ unor bonurĭ de la ministerul cultelor fiind terminată, D. judecător de instrucţie al cabinetuluĭ 5 va da zilele aceste ordonanţa de urmărire în contra D-luĭ Predescu, fost funcţionar de la ministerul de finanţe, autorul falşificăreĭ acelor bonurĭ.

Camera, în şedinţa de erĭ, a adoptat proĭectul de lege depus de D. ministru de finanţe, prin care se desfiinţează taxa popărituluĭ.

In numărul de azĭ dăm la foiţa din pag. II „*Saptămîna Literară*".

Urmarea foiţeĭ *Mortul din trăsură* cititorii o vor găsi astă-zĭ în pag. IV.

Mîĭne seară D. profesor dr. Toma Ionescu va ţine la institutul de bacteriologie conferinţa sa tratînd despre *Conformaţia exterioară a creeruluĭ*.

Legea pentru soldele ofiţerilor a fost votată în şedinţa de erĭ a Camereĭ cu 79 voturĭ contra 2.

Gazeta, foaĭe colectivistă, care are se vede însărcinarea de a dezminţi toate informaţiile carĭ privesc pe aceĭ carĭ se scaldă în apă colectivistă, ne dezminte informaţia dată de noĭ cu privire la scandalul petrecut la Văcăreştĭ, provocat de directorul acestuĭ penitenciar, D. Gogulescu.

Informaţia noastră fiind confirmată de ziarele *Naţionalul* şi *Timpul*, credem că acesta e răspunsul cel maĭ elocvent ce'l putem da foaeĭ colectiviste, care face se apărătoarea acelora carĭ comit abuzurile cele maĭ neruşinate.

Mediciĭ şi ofiţeriĭ recrutorĭ

Iată numele medicilor şi al ofiţerilor recrutorĭ carĭ vor lua parte la operaţiunile pentru formarea contingentuluĭ 1897:

Argeş.—Dr. Ion Elian şi colonelul V. Bădulescu.

Bacăŭ.—Dr. D. Ernicĭ şi locotenentul-colonel Damian.

Botoşanĭ.—Dr. G. Mihail şi maior Gr. Popescu.

Bucureştĭ,—Dr. C. Pompilian şi locot.-colonel Al. Hiotu.

Covurluiŭ.—Dr. G. Corivan şi colonel Georgescu C. Bereşteanu.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL"

Săptămîna literară

Leon A. Daudet.— „Le voyage de Shakespeare", *roman istoric şi de aventurĭ.*

In Franţa se observă un fenomen interesant: maĭ toţĭ literaţiĭ sînt criticĭ, maĭ toţĭ criticiĭ, literaţĭ. Genialul Taine, pe lîngă operile luĭ de critic, în vecĭ nemuritoare, a scris *Călătorie în Pirineĭ*, *Călătorie în Italia*, *Viaţa şi părerile luĭ Thomas Graindorge*; în *Istoria literatureĭ engleze*, alăturĭ de mărete ipoteze şi adîncĭ observaţiĭ, găseşt avînturĭ de cel maĭ înalt lirizm. Jules Lemaître, spiritualul critic, pe lîngă alte opere literare, a publicat acuma de curînd *La bonne Helène*, o comedie plină de cea maĭ fină ironie. Edouard Rocd a scris un admirabil studiŭ critic asupra luĭ Stendhal, dar a scris şi *Dernier Refuge*— ultimul luĭ roman — în care nu ştiĭ ce să admirĭ maĭ mult, frumuseţea stiluluĭ, saŭ analiza senzibilităţeĭ adîncĭ şi vibrante a eroului. Senzitivul şi femeninul Paul Bourget, are în *Incercărĭ de Psihologie contimporană*, o critică limpede asupra luĭ Taine, cea maĭ bună, cred, care s'a scris asupra acesteĭ inteligenţe urişe. Maĭ citez la întîmplare pe Emile Gebhart, Anatole France, Emile Zola, George Renard, lăsînd ca cetitorul cunoscător în literatura franceză contimporană, să complecteze lista. Fenomenul pe care l-am arătat, se poate explica, pe de o parte prin firea francezuluĭ, pe de alta prin direcţia pe care a luat-o literatura din zilele noastre. Aceasta o voĭ face în numărul nostru literar.

Tînărul Leon Daudet a scris şi el romane, dar nu de mult a publicat şi *Les Idées en marche*, un volum de articole critice. Fiind însă un spirit îndrăzneţ şi original, un talent puternic, a mers şi maĭ departe, şi 'şĭ-a zis probabil aşa: Romanul de azĭ este analiza sufletuluĭ unuĭ simplu muritor şi explicarea luĭ prin mediul înconjurător. Critica de azĭ este analiza sufletuluĭ unuĭ artist, şi explicarea luĭ prin mediul înconjurător.

S'ar putea decĭ foarte lesne—adică tocmaĭ aşa lesne, nu—scrie un roman în care eroul să fie el însu-şĭ un scriitor care a existat în realitate, ast-fel că acest roman să fie în acelaşĭ timp un studiu critic. Iată ideia care a dat naştere „romanuluĭ istoric şi de eventurĭ", roman care a făcut senzaţie şi e acuma *en vogue* în Paris.

Tînărul Daudet, care, ca toţĭ scriitorĭ naturaliştĭ din Franţa, nu se sperie de munca de bibliotecă, maĭ mult ca chimistul de ceea de laborator, a citit, de sigur, cele maĭ însemnate din enorm de multele studiĭ critice, biografiĭ, memoriĭ, etc. carĭ s'aŭ scris asupra luĭ Shakespeare, maĭ mult ca asupra orĭ-căruĭ alt scriitor.

Mi s'a părut însă că autorul a fost înrîurit maĭ cu seamă de studiul luĭ Taine, care pare a fi şi cel maĭ bun ce s'a scris asupra dramaturguluĭ englez.

* *

Romanul luĭ Leon Daudet estè un roman istoric. Acest gen în sine nu-ĭ căutat azĭ. Cititorul, simte maĭ mult interes pentru prezent de cît pentru trecut; pe lîngă asta, neputînd controla dacă autorul a reconstituit exact viaţa de altă dată, e bănuitor, se teme să nu fie *la dupe*. Am citit deună-zĭ o nuvelă de Anatole France, în care acesta descrie nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin de cît viaţa şi moartea luĭ Omer. In această nuvelă, care e întitulată *Cîntăreţul din Kymea*, stilul, imitat după cel din Iliada, e delicios.

Eram încîntat, şi totuşĭ aveam pe buze un surîs sceptic şi neîncrezător; mă temeam să nu fie o farsă, *une gageure*. Dar nu, era serios. Ce se întîmplă la sfîrşit? Omer devine pesimist de la o nimica toată, găseşte că viaţa ĭ un chin — o fi citit pe Schopenhauer? — şi se îneacă. Thackeray a scris şi el un roman istoric, *Henry Esmond*. In acest roman, despre care Taine a avut fantazia de a spune că e cel maĭ bun al autoruluĭ, figurează ca personagiĭ secundare, macabrul satiric englez Swift, şi alţĭ scriitorĭ contimpuranĭ cu dînsul. Insă romanul ar fi lipsit de interes, dacă n'ar fi pătruns de un sentimentalizm mişcător, duios, care te face să uiţĭ aproape, de realitate. *Le voyage de Shakespeare* este desigur o operă literară care va rămînea. Cu toată iubirea noastră pentru scriitoriĭ de azĭ, îĭ admirăm mereŭ pe dramaturgul englez, unul din ceĭ maĭ genialĭ scriitorĭ — după mulţĭ cel maĭ genial — carĭ aŭ trăit vre-o dată; el analizează acele părţĭ din sufletul omenesc, carĭ sînt neschimbătoare, esenţial omeneştĭ. De aceea pentru sufletul luĭ Shakespeare şi pentru viaţa luĭ, avem o curiozitate arzătoare. Pe lîngă asta, viaţa pe care ne-o descrie Leon Daudet, contrastează cu desăvîrşire cu viaţa noastră de azĭ, şi tocmaĭ din această pricină îne insuflă cel maĭ înalt interes. Shakespeare şi cele-l'alte personagiĭ descrise în roman, simt *fericirea de a trăi*, ceva cu totul neobicĭnuit în zilele noastre. Viaţa fizică debordantă, la oamenĭ de elită — ĭată un fenomen menit să ne intrigheze. Publicul incult are şi el în acest roman o parte pe care poate s'o înţeleagă şi s'o guste: aventurile extra-ordinare, şi incomparabil maĭ interesante de cît toate sărăcăcioasele invenţiĭ ale luĭ Jules Mary et Comp. Tînărul Daudet are o fantazie *stupefiantă*, — ertaţi-mĭ cuvîntul — comparabilă adesea cu aceea a luĭ Hoffmann. Deja această calitate, singură, l'ar face un scriitor de talent. Ultimele aventurĭ ale luĭ Shakespeare sînt de o frumuseţe stranie: citindu-le, ţi se pare că visezĭ!

* *

Shakespeare are 20 de anĭ. E frumos, mîndru şi conştient de talentul luĭ. A plecat în călătorie, pentru a cunoaşte oameniĭ. Trece prin Germania, Olanda, Danemarca. Autorul ne povesteşte aventurile, impresiile şi gîndurile luĭ Shakespeare, şi ne explică operile luĭ nemuritoare prin mediul în care a trăit el; Daudet ne arată cum aceste opere şi concepţia filozofică despre lume pe care ele o exprimă se creează încetul cu încetul în mintea genialuluĭ dramaturg. Daudet, ca şi Taine, găseşte că cea maĭ însemnată caracteristică — *la qualité maîtresse* — a luĭ Shakespeare este o imaginaţie şi fantazie esceptională; cele maĭ abstracte raţionamente ale acestuĭa, sunt într'atîta încărcate de imaginĭ, în cît pentru noĭ, oameniĭ modernĭ, înţelegerea e adesea dificilă. Şi Daudet s'a asimilat perfect cu eroul luĭ; toată cartea e scrisă în stilul Shakespearian: viguros, puţin emfatic, plin de *humour* şi de metafore excesive. Intre temperamentul luĭ Daudet şi temperamentul luĭ Shakespeare, este o vădită asemănare; pentru a'o lămuri, voĭ hazarda o mică ipoteză. Leon Daudet este fiul luĭ Alphonse Daudet care după cum se ştie e originar din sudul Franţeĭ. Caracteristica temperamentuluĭ francez-meridional este energia covîrşitoare, senzualitatea, imaginaţia, fantazia. Acest temperament, care la Daudet tatăl e maĭ puţin pronunţat — şi e chiar satirizat în *Tartarin de Tarascon* —, a apărut la Daudet fiul, în toată puterea luĭ *provensalică*, şi l'a făcut să-şĭ aleagă de eroŭ pe Shakespeare, şi nu pe un alt scriitor, şi în special călătoria luĭ Shakespeare în Olanda, ţara pictoruluĭ de orgiĭ Jean Steen; căcĭ aventurile eroului în Olanda formează partea cea maĭ mare din romanul luĭ Leon Daudet. Ipoteza v'o daŭ *pour ce qu'elle vaut*.....

* *

Le voyage de Shakespeare 'mi-a procurat nişte foarte plăcute ore de lectură, şi 'mĭ pare răŭ că spaţiul restrîns mă sileşte să fac numaĭ o scurtă şi laconică dare de seamă. Tînărul Leon Daudet promite să devie unul din fruntaşiĭ scriitorilor nouĭ aĭ Franţeĭ. El este dintr'o familie de literaţĭ. Mama luĭ, M-me Daudet, tată-săŭ şi unchiu-săŭ Ernest Daudet, sînt cu toţiĭ scriitorĭ. Orĭ-ce s'ar spune, talentul se moşteneşte maĭ cu seamă cînd amîndouĭ părinţiĭ sînt talentaţĭ. De unde concluzia: scriitorĭ de talent, însuraţi-vă cu scriitoare, dacă voiţĭ să avețĭ copiĭ talentaţĭ — şi o gospodărie destrăbălată...

Hassan.

Constanţa.—Dr. Zisu Achil şi locot.-colonel C. Crasan.
Buzăŭ.—Dr. G. Părvulescu şi colonel Moise Groza.
Brăila.— Dr. Andreĭ Palanz şi Maior I. Mateescu.
Doljiŭ.— Dr. Anghel Ştefănescu şi colonel C. Candiano.
Dîmboviţa.—Dr. C. Beşteleĭ şi maior I. Christescu.
Dorohoiŭ.—Dr. N. Vicol şi maior C. Nicolau.
Fălciu.—Dr. Al. Christodorescu şi locot.-colonel Gh. Ionescu.
Gorj.—Dr. I. Mihalcea şi maior D. Viişoreanu.
Ilfov.—Dr. Bogdan Chesim şi colonel Michail Cappa.
Iaşĭ.—Dr. C. Miclescu şi locot.-colonel P. Stamatopulo.
Ialomiţa.—Dr. Al. Popovicĭ şi maior C. Turnavitu.
Oraşul Iaşĭ.—Dr. Haralambie Casasovicĭ şi colonel C. Botez.
Mehedinţĭ.—Dr. Sava Iliescu şi colonel Gr. Veropo.
Muscel.—Dr. N. Stoenescu şi colonel Scarlat Geanolu.
Neamţu.—Dr. M. Halunga şi colonel Gr. Giosanu.
Olt.—Dr. Ion Urbeanu şi colonel C. Gheorghiu.
Putna.—Dr. G. Popovicĭ Acontz şi colonel Zamfir Vasiliu.
Prahova.— Dr. M. Anghelovicĭ şi colonel Al. Léon.
R.-Sărat.—Dr. Valerian Negrescu şi locot.-colonel Ion Petrovicĭ.
Roman.—Dr. N. Oncescu şi locot.-colonel D. Boteanu.
Romanaţĭ.—Dr. Polichronie Iliescu şi locot.-colonel Şt. Magheru Anastasescu.
Suceava.—Dr. Ciomac Mardiros şi maior Gh. Mareu.
Tecuciŭ.—Dr. Iacob Potîrcă şi locot.-colonel Gh. Lipan.
Tutova.—Dr. G. Emanoilescu şi colonel P. Oteteleşeanu.
Teleorman.—Dr. C. M. Dobrescu şi colonel D. Bengescu.
Tulcea.—Dr. D. Onceanu şi colonel Al. Livezeanu.
Vasluiŭ.—Dr. V. Andreĭescu şi maior Papiniu Piperescu.
Vîlcea.—Dr. P. Mitescu şi maior Al. Tocilescu.
Vlaşca.—Dr. I. Dumitrescu şi locot.-colonel Haralambie Cruţescu.

O crimă înfiorătoare

Patru asasinate. — Mobilul. — Alarma.— Sosirea parchetuluĭ.— Urmărirea asasinilor.

Alaltă-erĭ noapte, o crimă îngrozitoare s'a întîmplat la o mică distanţă de halta Silistraru, în apropiere de Brăila.

O familie întreagă a fost masacrată în următoarele împrejurărĭ:

Cantonistul Ilie Salamicĭ, care deservia cantonul No. 140 în apropiere de staţia Silistraru, petrecea alaltă-seară de lăsatul seculuĭ, împreună cu familia şi o rudă a sa, anume Munteanu, care venise din Braşov. La un moment dat, Salamicĭ se duce ca să cumpere nişte vin de la o cîrciumă de la marginea satuluĭ Silistraru. Intorcîndu-se pe întuneric, a fost întîmpinat, în apropiere de casa luĭ chiar, de nişte indivizĭ carĭ l'aŭ luat la bătaĭe.

Unul din agresorĭ îĭ dădu o lovitură aşa de puternică cu un ciocan în cap, în cît nenorocitul cantonist a încetat din viaţă imediat.

Ţipetele desperate însă, ce scosese victima înainte de a muri, fusese auzite de soţia sa, care eşise afară să vadă ce s'a întîmplat. De odată fu şi ea întîmpinată de către aceĭ indivizĭ, carĭ o lovire cu toporul în cap, omorînd'o pe loc.

In acest timp, eşind şi Munteanu afară, îngrozit de ceea ce văzuse, este şi dînsul măcelărit în mod crîncen.

Asasiniĭ intrară apoĭ în casă, unde găsiră doui copiĭ gemenĭ, în vîrstă de vr'o opt lunĭ, şi o fetiţă de vr'o optŭ anĭ. Fetiţa care văzuse ceea ce se întîmplase, a început să ţipe la vederea ucigaşilor.

Aceste fiare sălbatice aŭ luat atuncĭ pe nenorocita fetiţă şi aŭ aruncat'o într'un puţ, unde s'a şi înecat. După săvîrşirea acesteĭ ultime crime, asasiniĭ se făcură nevăzuţĭ.

Mobilul

Se crede că mobilul aceste groaznice crime ar fi răzbunarea, de oare-ce la perchiziţia făcută maĭ în urmă în casă şi asupra victimelor nu s'a putut constata nicĭ un furt. In buzunarul luĭ Salamicĭ s'a găsit vr'o nouă leĭ, iar la Munteanu vr'o cincĭ-spre-zece leĭ.

Alarma

Erĭ dimineaţă, pe cînd un macagiŭ anume Mateiŭ trecea pe linie, a descoperit în şantul linieĭ cadavrul luĭ Salamicĭ. Capul victimeĭ avea o gaură mare cauzată de lovitura unuĭ ciocan, iar creeriĭ eraŭ împrăştiaţĭ pe pămînt.

Cazul s'a telegrafiat imediat parchetuluĭ din Brăila, de către şeful de staţie.

Sosirea parchetuluĭ

Membriĭ parchetuluĭ şi agenţiĭ poliţieĭ, sosind la faţa loculuĭ, descoperiră cadavrul luĭ Salamicĭ, al femeeĭ sale care era aruncat după casă, iar maĭ departe puţin, chiar pe linia drumuluĭ de fier, era cadavrul luĭ Munteanu, care pe lîngă rănile ce avea, era călcat şi de tren. Aspectul acestor cadavre era îngrozitor.

Puţin maĭ în urmă se descoperi în puţ şi cadavrul copileĭ.

Urmărirea asasinilor

Parchetul a început imediat investigaţiile pentru aflarea asasinilor.

Se presupune că autoriĭ acestuĭ împătrit asasinat sînt nişte cunoscuţĭ aĭ luĭ Salemicĭ.

Pînă acum s'aŭ făcut vr'o treĭ arestărĭ.

Bănuĭelile că asasiniĭ fac parte din serviciul căilor ferate se întemeiază şi pe faptul că ciocanul cu care a fost ucis cantonistul e din acelea cu carĭ se servesc macagiiĭ.

Evenimentele din Bulgaria

Banchetul preseĭ.—Discursul prinţuluĭ.— Rusia şi Bulgaria.

SOFIA, 6 Februarie. — La prînzul oferit reprezentanţilor preseĭ, eraŭ de faţă corespondenţiĭ următoarelor ziare ruseştĭ: *Swet*, *Nowoje-Wremia*, *Moskowski Wiedomosti*, *Moskowski Listok*, *Petersburgski Listock*, *Petersburgska Gazeta* şi *Novosti*. — Ziariştiĭ bulgarĭ eraŭ numeroşĭ.

Redactorul ziaruluĭ *Swet*, D. Komarow, a ridicat un toast în sănătatea prinţuluĭ, a guvernuluĭ şi pentru prosperitatea Bulgarieĭ. — Redactorul luĭ *Moskowski Wiedomosti*, D. Duhowetzki, a mulţumit pentru primirea făcută preseĭ şi a ridicat un toast pentru diplomaţia bulgară. — D. Stancioff, agent diplomatic, a răspuns printr'un toast în sănătatea reprezentanţilor preseĭ şi pentru presă.

Prinţul a apărut după prînz. A zis că e fericit că se găseşte în mijlocul reprezentanţilor preseĭ, care domineazǎ opiniunea rusească.— Aceştĭ reprezentanţĭ vor duce cu eĭ ceea ce aŭ văzut: adevăratul patriotizm al Bulgarieĭ, alipirea Bulgarieĭ către dinastia sa, pămîntul săŭ şi independenţa sa.—Presa rusească va maĭ zice de asemenea că, în Bulgaria, *trăeşte încă sentimentul de recunoştinţă către naţiunea liberatoare, sora noastră slavă*.

Reprezentanţiĭ preseĭ ruseştĭ aŭ fost decoraţĭ.

Erĭ, prinţul a primit pe exarcul bulgar în audienţă de congediŭ.

ŞTIRI MARUNTE

Şeful biurouluĭ contribuţiunilor de pe lîngă ministerul financelor se poartă foarte necuviincios cu subalterniĭ săĭ.

Faptul ni s'a comunicat de către o persoană străină de acel minister, care din întîmplare era faţă cînd şeful căuta să se manifesteze printr'o desăvîrşită lipsă de modestie.

EDIŢIA III

Ultime Informaţiunĭ

Scandalul de la Văcăreştĭ

O propunere ruşinoasă. – Presiunile. — Plîngerea Olgeĭ Lăţescu. — Anchetele D-luĭ Dianu. — Cercetările parchetuluĭ.—Confruntarea.

Abia s'a terminat instrucţia în privinţa afacereĭ din strada Alexandri aĭ căreĭ eroĭ sînt Olga Lăţescu şi Şabechi, şi astă-zĭ parchetul e sesizat de un noŭ scandal petrecut la penitenciarul Văcăreştĭ şi a căruĭ eroină e tot Olga Lăţescu.

Incă de la depunerea eĭ în prevenţie, directorul aceluĭ penitenciar anume, Gogulescu, fiind captivat, se vede, de graţiile aceste femeĭ 'şi-a uitat datoriile poziţiuneĭ ce ocupă şi s'a apucat să facă propunerĭ ruşinoase preveniteĭ. Propunerile acestea aŭ fost respinse însă cu indignare.

Presiunĭ

In faţa aceste atitudinĭ din partea Olgeĭ Lăţescu, directorul penitenciaruluĭ abuzînd de poziţiunea sa, a început să exercite asupra acesteĭ femeĭ, tot felul de presiunĭ, numaĭ pentru a o sili să-ĭ cedeze.

Ast-fel, acest Gogulescu lipsia pe Olga Lăţescu de lemne, de serviciŭ şi pînă şi de mîncare chiar. A cercat apoĭ s'o intimideze, spunînd că se află în posesiunea uneĭ scrisorĭ din partea luĭ Şabechi către dînsa, scrisoare, care, după cum pretindea el, era foarte compromiţătoare pentru prevenită, numaĭ ca să o facă pe femeie să primească infamele luĭ propunerĭ.

Plîngerea D-neĭ Lăţescu.

Olga Laţescu, disperată de mizeriile ce îndura din partea luĭ Gogulescu, s'a văzut nevoită într'o zi să se plîngă parchetuluĭ şi D-luĭ director general al penitenciarelor.

Afară de aceasta, Sîmbătă chiar, cînd fusese chemată la instrucţie, am observat cum Olga Lăţescu se jeluia unuĭ domn despre mizeriile ce-ĭe face directorul arestuluĭ rugînd pe acel Domn ca să o ajute să scape.

Anchetele D-luĭ Dianu

Alaltăerĭ, D. Dianu, directorul general al penitenciarelor, fiind încunoştinţat despre acest fapt, s'a dus la penitenciar pentru a ancheta faptul.

Rezultatul acesteĭ cercetărĭ însă a fost că D-sa nu a găsit vinovat pe director de faptul ce i se impută.

In urma celor publicate însă de noĭ în numărul de erĭ, aflăm că D. Dianu s'a dus aseară din noŭ la penitenciar pentru a face nouĭ cercetărĭ.

Cercetările parchetuluĭ

Parchetul fiind încunoştinţat în scris de mişeliile luĭ Gogulescu, a început o anchetă în afară de cercetările directoruluĭ general al penitenciarelor.

Erĭ dimineaţă, D. Sărăţeanu, judecător de instrucţie, şi D. Cernescu, procuror, aŭ fost la penitenciar în acest scop.

Confruntarea

Astă-zĭ după amiază Olga Lăţescu va fi chemată la parchet pentru a fi confruntată cu Gogulescu.

Astă-zĭ dimineaţă Gogulescu a fost văzut prin oraş, unde a venit probabil să stăruĭască a fi scos basma curată din acest scandal mizerabil.

Se afirmă că acest Gogulescu ar fi protejatul D-lor Gogu Cantacuzino şi Stoĭcescu.

Reporter.

Se pare că zilele mitropolituluĭ primat sunt numărate. In adevăr, circulă cu multă insistenţă, prin cercurile liberale, ştirea că în curînd I. P. S. Sa va fi silit săşĭ dea demisia, spre a fi înlocuit cu Episcopul Dunăreĭ de jos.

Ancheta de la spitalul Brîncovenesc şi încă alte două anchete ce se pregătesc, sînt menite a da la iveală o mulţime de incorectitudinĭ grave ale luĭ Ghenadie.

Liberaliĭ dizidenţĭ din Galaţĭ aŭ făcut contestaţie în contra alegereĭ colegiuluĭ I de comună din acea localitate, care a avut loc zilele trecute.

Contestaţia e motivată prin faptul că s'aŭ exercitat presiunĭ ne maĭ auzite în contra alegătorilor de către administraţiunea malaxistă.

Tot în sala noastră de Depeşĭ este expusă fotografia mareluĭ compozitor Ambroise Thomas, decedat la Paris.

Erĭ, după ce Olga Lăţescu a fost chemată la parchet unde a declarat franc toate mişeliile directoruluĭ penitenciaruluĭ, D. Dianu, directorul general al penitenciarelor, a fost văzut şi D-sa la cabinetul judecătoruluĭ de instrucţie, unde a conferit maĭ bine de o oră cu membriĭ parchetuluĭ.

De sigur că motivul aflăreĭ D-luĭ Dianu la parchet nu e altul de cît interesul ce are de-a apăra pe Gogulescu.

In Sala noastră de Depeşĭ sunt expuse 2 fotografiĭ obţinute prin influenţa razelor luminoase Roentgen. Una reprezintă o mînă de om, iar cea-l'altă un porte-monnaie. Ambele fotografiĭ sînt lucrate în cabinetul de optică al Universităţeĭ din Bucureştĭ, de D-niĭ Stelian Petrescu şi Bungetzeanu.

Alegerile parţiale de Comună din Bacău vor avea loc în 5 şi 7 Martie. Opoziţia va prezinta lista sa în frunte cu D. Colonel Krupenski.

Erĭ s'a depus pe biuroul Camereĭ un proiect de lege din iniţiativă parlamentară pentru pensiunile funcţionarilor judeţenĭ şi comunalĭ.

D. General Murgescu, comandantul flotileĭ, va stabili zilele aceste cu D. ministru de războiŭ planul uneĭ manevre navale şi a uneĭ lungĭ călătoriĭ ce bastimentele noastre vor face pe coastele măreĭ Mediterane.

Tribuna *de astă-zĭ publică un lung manifest adresat poporuluĭ romîn şi iscălit de fruntaşiĭ mişcăreĭ naţionale de peste munţĭ.*

Acest manifest, după ce enumeră toate persecuţiile îndurute din partea ungurilor, spune că poporul romîn trebuĭe să continuĭe lupta începută în contra duşmanilor săĭ, pentru redobîndirea drepturilor sale sfinte şi nestrămutate.

Semnatariĭ manifestuluĭ declară că conduşĭ fiind de sfintele drepturĭ naţionale şi inspiraţĭ de interesele poporuluĭ romîn, vor continua înainte lupta în procesul politic naţional.

De pe acest manifest lipseşte semnătura părinteluĭ Lucacĭ, care a refuzat să iscălească.

Surprizele guvernuluĭ

Erĭ, la Cameră, guvernul a avut o surpriză cam neplăcută. Pe cînd guvernul era hotărît ca să vie cu un proiect de lege pentru modificarea cîtor-va articole din legea minelor, pe neaşteptate D. Ionel Grădişteanu a depus un proiect din iniţiativă parlamentară pentru abrogarea acesteĭ legĭ, invocînd în expunerea de motive declaraţiile D luĭ Sturdza făcute în Senat în contra acesteĭ legĭ.

D. Grădişteanu, cerînd urgenţa în privinţa proiectuluĭ, D. Aurelian, preşedintele Camereĭ, care desigur era şi D-sa surprins de acest proiect, a pus-o la vot prin ridicare de mîinĭ.

Un adevărat scandal s'a petrecut atuncĭ, căcĭ pe cînd D. Aurelian spunea că „urgenţa s'a respins", deputaţiĭ protestaŭ, cerînd votarea cu bile.

Pusă la vot urgenţa cu bile, D-niĭ Delavrancea şi fraţiĭ Brătianu aŭ stat tot timpul votăreĭ la urnă, făcînd presiunĭ asupra deputaţilor,

Cu toate aceste, de şi rezultatul votuluĭ a fost negativ, totuşĭ cele 43 de voturĭ din 100, sînt un avertisment pentru guvern.

*

D. Sturdza, înfuriat de această lipsă de disciplină, începuse să bată cu pumnul în pupitru manifestîndu-şĭ furia de care era cuprins.

D-niĭ Porumbaru, Delavrancea şi alţĭ vr'o douĭ se strînsese în juru-ĭ pentru a-l mîngîĭa.

*

Abia se potolise D. Sturdza, cînd un alt nedisciplinat se ridică pentru a face din noŭ sînge răŭ primuluĭ ministru.

D. Dobrescu, repetînd cererea de a i se pune la dispoziţie actele privitoare la furnitura fabriceĭ de hîrtie de la Letea, declară că dacă va fi şicanat, îşĭ va dezvolta interpelarea, mulţumindu-se cu cele ce ştie D-sa personal.

D. Sturdza, amărît, îĭ răspunse că contractul se află în mîinile comisiuneĭ de arbitragiu.

— Daţi-mĭ măcar o copie, adaogă deputatul de Prahova.

Dar nu-ĭ răspunse nimenĭ.

*

Ultimul spectacol din şedinţa de erĭ a Camereĭ a fost oferit de D. Stoĭcescu, ministrul lucrărilor publice. Acesta, asociindu-se cu D. Poenaru şi împărtăşind amendamentul acestuĭa, a combătut art. 7 din legea soldelor ofiţerilor, propus de D. general Budişteanu.

Gaur.

ULTIME TELEGRAME

PARIS, 6 Februarie.—D. Bourgeois, primind o delegaţiune a deputaţilor extremeĭ stînge, a declarat că ĭ-ar plăcea maĭ mult să nu fie interpelat Jouĭ. Preferă să aştepte rezoluţiunea Senatuluĭ.

La consiliul ce s'a ţinut la Eliseŭ, miniştriĭ s'aŭ ocupat de situaţiunea politică şi aŭ expediat afacerile curente.

LONDRA, 6 Februarie.—Camera Comunelor. — D. Curzon, secretar de stat, declară că n'are de gînd să prezinte documente asupra învoĭeleĭ cu Francia în privinţa Siamuluĭ.

Vorbind de situaţia de la Seul, D. Curzon zice că după dorinţa consuluĭ Englitereĭ s'a debarcat acolo un detaşament de trupe englezeştĭ, a căruĭ forţă nu o cunoaşte, pentru a proteja legaţiunea englezească.

O sută de mateloţĭ ruşĭ aŭ debarcat la Tchemulpo şi s'aŭ dus la Seul. Nu crede să fie vorba de o ocupare rusească şi guvernul nu va reclama

BERLIN, 18 Februarie. Reichstagul, discutînd propunerile Auer şi tovarăşiĭ, privitoare la dreptul de întruuire şi de coaliţiune, le-a întors din noŭ comisiuneĭ. Conservatoriĭ aŭ votat contra acesteĭ întoarcerĭ.

BELGRAD, 6 Ianuarie. — Skupştina a adoptat proiectul de lege care autorizează Banca Naţională să emită o nouă serie de bilete garantate prin rezerva sa de aur.

CULISE PARLAMENTARE

Zilele D-luĭ Palladi în minister sînt numărate. Parlamentul are de D-sa o opiniune detestabilă, nimenea nu'l maĭ ia în serios.

Alaltă-erĭ, D. deputat I. St. Brătianu spunea unor amicĭ:

„Acest om a dovedit atîta incapacitate, în cît ar trebui dat afară nu numaĭ din minister, dar chia din Cameră."

Garantăm autenticitatea acesteĭ sentinţe.

*

Erĭ la Senat, după ce D. Palladi 'şi-a terminat discursul asupra legeĭ pescărituluĭ, excelenţa abdominală s'a dus la banca prelaţilor ca să salute pe prinţul Ferdinand. Acesta, însă, în loc să răspundă salutăreĭ adîncĭ a ministruluĭ, s'a pus la vorbă cu senatorul de Dorohoĭ Manoliu, al căruia »Tip« publicat în »Adevĕrul« de către amicul nostru »Vardalabum« a atras atenţia prinţuluĭ.

D. Palladi a rămas tabloŭ.

*

O foarte interesantă discuţie pe care am auzit-o între D. Picleanu, deputat de Buzăŭ, şi Enachi Cantemir deputat de Piatra.

D. Picleanu spunea:

— Am spus luĭ Fleva să se astîmpere căcĭ o să'ĭ vie momentul să'l ridicăm cu toţiĭ pe braţe şi să'l aducem la minister. El va trebui să fie moştenitorul luĭ Dumitru Brătianu.

Iar D. Enache Cantemir răspunse;

— Lasă, Domnule, că Fleva e un nimic precum a fost şi Dumitru Brătianu un om imoral.

— Cum, Domnule, rezistă D. Picleanu. Dumitru Brătianu care a spus: »Hoţiĭ la puşcărie şi oamenii de treabă la Carantină!...«

— Da, adaogă Conul Enache, Dumitru Brătianu era un om decăzut, căcĭ a asistat ca apărător al luĭ Oroveanu, care a vrut să asasineze pe fratele săŭ,

Etc. etc. etc.

Ce nobile sentimente animă pe liberalĭ!

Argus

Dezbaterile Parlamentare

CAMERA

Şedinţa de la 7 Februarie 1896

Şedinţa se deschide la orele 1.45 sub preşedenţia D-luĭ P. S. Aurelian.

Presenţĭ 110 D-nĭ deputaţĭ.

Banĭ azvîrliţĭ în vînt 2750 leĭ.

Se fac formalităţile obicĭnuite.

Se depun maĭ multe petiţiunĭ.

SENATUL

Urmarea şedinţeĭ de la 6 Februarie 1896

Oratorul sfîrşeşte rugînd pe D. Palladi să-şĭ amîne proiectul pînă cînd va putea să studieze maĭ bine chestiunea.

Şedinţa se suspendă.

D. *Palladi*, ministrul domeniilor, la redeschidere, îşĭ susţine proiectul, aducînd în acelaşĭ timp laude D-luĭ Antipa.

D. *Dim. Sturdza*, preşedintele consiliuluĭ, insistă asupra importanţeĭ legeĭ în discuţie şi spune că îl uimeşte faptul că se găsesc senatorĭ carĭ s'o combată

După cîte-va observaţiunĭ prezintate de D-niĭ Urseanu şi Al. Constandinescu, discuţia se închide

Şedinţa se ridică la orele 5 şi 40 m.

Şedinţa de la 7 Februarie 1896

Şedinţa se deschide la orele 2.15 m. sub preşidenţia D-lu Dim. Ghika.

Prezenţĭ 74 D-nĭ senatorĭ.

Se fac obicĭnuitele formalităţĭ.

La ordinea zileĭ discuţia asupra legeĭ pescuituluĭ.

FOITA ZIARULUI „ADEVERUL"

60

MORTUL

DIN

TRĂSURĂ

XXIV

Brian primește o scrisoare

«Cel cé scrie această scrisoare are o teorie—poate fantezistă, dacă vreĭ—că secretul încredințat luĭ Brian Fitzgerald cuprinde misterul asasinăreĭ luĭ Olivier Whyte.

«Acuma, dragă Brian, cînd am descoperit fără ajutorul D-tale multe lucrurĭ, veĭ maĭ refuza oare ca să-mĭ spuĭ restul?

«Nu pretind că știĭ cine a ucis pe Whyte, dar cred că ceea-ce știĭ e suficient ca să mă conducă la descoperirea omorîtoruluĭ.

«Dacă te încrezĭ în mine, va fi cu atît maĭ bine și pentru sentimentul D-tale de dreptate și pentru repausul spirituluĭ D-tale. Dacă refuzĭ, eĭ bine! voiŭ descoperi totul fără D-ta și fără voia D-tale. M'am interesat și mă interesez prea mult încă de această afacere stranie și misterioasă și am juret că voiŭ da pe ucigaș în mîinile justițieĭ.

«Mă adresez dar D-tale pentru cea din urmă oară și te conjur să-mĭ spuĭ tot ce știĭ. Dacă refuzĭ, voiŭ căuta să descoper toate antecedentele Rosanneĭ Moore dinaintea plecăreĭ sale din Australia în 1858, și sînt sigur că voiŭ afla maĭ curînd saŭ maĭ tîrziŭ secretul care e cauza uciclereĭ luĭ Whyte. Dacă aĭ vre-o rațiune atît de puternică în cît să te silească a tăcea, poate că aș împărtăși felul D-tale de a judeca cestiunea și nu m'aș maĭ ocupa de afacere; dar dacă prin mine însumĭ, prin cercetările și abilitatea mea voiŭ reuși să descoper totul, omorîtorul luĭ Whyte nu va maĭ avea să aștepte din parte-mĭ nicĭ o îndurare și l voiŭ da pe mîna tribunalelor.

«Cugetă decĭ scumpul meŭ Fitzgerald, la cele ce-țĭ spun. Dacă nu primesc din parte-țĭ nicĭ un răspuns — satifăcător bine înțeles—pînă la sfîrșitul săptămîneĭ viitoare, voiŭ considera deciziunea D-tale ca irevocabilă și voiŭ începe campania pe contul meŭ propriu.

«Sînt sigur, scumpe amice, că scrisoarea mea ți-se pare prea lungă, cu toată povestirea interesantă ce cuprinde. Mă înduioșez decĭ de D-ta și termin.

«Amintește-mă D-reĭ Frettby și tătăluĭ săŭ. Din parte'țĭ socotește-mă devotatul D-tale.

«Duncan Calton»

Cînd isprăvi de citit, Fitzgerald lasă din mîinĭ foile scrisoreĭ și răsturnîndu-se în fotoliu își aținti privirea rătăcită în noaptea de afară.

Incepu a se lumina de ziuă.

După cîte-va minute se sculă și 'șĭ turnă un pahar de rachiu pe care-l bău cu sete. Pe urmă, aprinzîndu-șĭ o țigară, se cobori în grădină.

O lucire roșietică la răsărit vestea aparițiunea apropiată a soareluĭ.

Paserile carĭ se deșteptaŭ începeaŭ să ciripescă prin arborĭ.

Brian însă nu luă în seamă acest minunat răsărit de soare; era cu totul absorbit de scrisoarea luĭ Calton.

— Nu pot face maĭ 'mult de cît atîta. Nu e de cît un mijloc ca să-l împedic pe Calton: să-ĭ mărturisesc tot. Sărmana Madge! Sărmana Madge!

Un vînt slab se pornise, foșnind prin arborĭ. Orientul se aurea din ce în ce. Atuncĭ cu o lucire bruscă soarele apăru de-asupra orizontuluĭ.

Caldele raze aurií atinseră ușor fața tînăruluĭ.

Se întoarse și ridicînd brațele spre lumina strălucitoare, întocmaĭ ca un adorator al foculuĭ, zise:

— Primesc prevestirea auroreĭ, pentru vĭața eĭ și-a mea!

XXV

Ce zice doctorul Chinston

După ce-șĭ luă hotărîrea, Brian nu așteptă să-ĭ crească ĭarba sub picioare—cum se zice. Spuse să-ĭ puie șeaua pe cal și după amĭazĭ se duse să înștiințeze pe Madge că pleacă la Melbourne.

Servitorul îĭ spuse că e în grădină.

Călăuzit de vocile vesele și rîsetele argintiĭ ale damelor, nemeri numaĭ de cît locul unde era adunată societatea.

Madge și cu invitațiĭ săĭ stătea la umbra unuĭ ulm.

D. Frettby lipsea. Se retrăsese în camera sa ca să scrie cîte-va scrisorĭ și să stea de vorbă cu bătrînul Walpy.

Brian suspină de ușurare, observînd lipsa luĭ.

Madge îl zări îndată ce intră în aleea grădineĭ și alergă înaintea luĭ cu brațele întinse.

— Ce bine aĭ făcut că aĭ venit! zise dîndu-ĭ mîna, și pe asemene căldură!

— Da, e grozav chiar la umbră! zise D-na Rolleston.

— Iartă-mă dacă sînt de altă părere, răspunse Fitzgerald, cu o privire expresivă către damele adunate sub copac.

D-na Rolleston se înroși.

— Ah! se vede că eștĭ irlandez, D-le Fitzgerald; o facĭ pe Madge geloasă!

— In adevăr, răspunse Madge rîzînd, și am să-l vestesc negreșit pe Rolleston să se păzească de D-ta, Brian.

— Eĭ bine, iată-l, zise Brian, în momentul cînd Rolleston și Peterson se apropiaŭ de grupul de doamne de sub copac.

Și pe cînd un schimb de vorbe galante și nimicurĭ se începu între doamne și ceĭ doĭ sosițĭ, Madge și cu Brian, nepăsătorĭ de toate aceste fleacurĭ, se îndreptară către casă.

Brian vorbĭa despre apropiata luĭ plecare dar fără să arate motivul.

— Am primit o scrisoare, erĭ seară, zicea întorcînd capul și fiind că e vorba de o afacere importantă trebuĭe să plec nu maĭ de cît.

— Cred că o să te urmăm în curînd, zise Madge. Tata vrea ca să plecăm de aci la sfîrșitul săptămîneĭ.

— De ce?

— Nu știŭ. E așa de neliniștit, în cît par'că nu maĭ poate sta pe loc. Zice că nu maĭ vrea să facă nimic alta cît o matrăi de acum înainte, de cît să străbată lumea întreagă.

De odată Fitzgerald își aminti un verset din Genesă care părea că se aplică minunat D-luĭ Frettby:

Veĭ fi fugar și vagabond pe fața pămîntuluĭ

— Fie-care dintre noĭ, maĭ curînd saŭ maĭ tîrziŭ, e supus acestor accese de neliniște, zise neglijent și, de alt-fel, cred că e și cazul meŭ.

— Asta-mĭ aduce aminte ceea-ce spunea erĭ doctorul Chinston: Secolul acesta e secolul mișcăreĭ. Electricitatea și aburul ne-aŭ adus în starea țiganilor.

Cînd intrară în salon, D. Frettby, care citea lîngă fereastră se sculă repede zărindu-l.

— Cum? Fitzgerald, zise vesel. Ce bine-mĭ pare că te văd.

(Va urma)

Proprietar, CONST. MILLE

Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Bănceĭ Naționale